

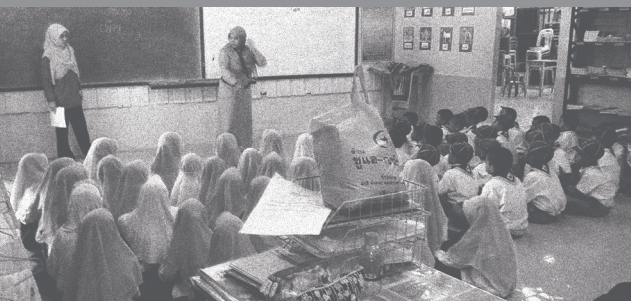

การก่อเกิดและการพัฒนาการ กองทุนเมือง : กรณีศึกษากองทุนพัฒนา ที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ

The Formation of Urban Fund : A Case Study of A Housing Development Fund Chum Phae

เฉลิมศรี ระดากุล¹
Chalerm Sri Radakool¹

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพฯ 10240

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง การก่อเกิด พัฒนาการกองทุนเมือง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษา กองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการก่อเกิด พัฒนาการกองทุนเมือง กระบวนการบริหารจัดการกองทุน การสนับสนุนของเครือข่ายภาคส่วน ที่มีต่อการดำเนินงานกองทุน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะรวมถึงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า จุดเริ่มต้นและพัฒนาของการเกิดกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ เริ่มจาก ขั้นที่ 1 การมองเห็นปัญหาร่วม และเกิดความตระหนักร่วม ขั้นที่ 2 การสร้างความมั่นใจในการสร้างทุนร่วม ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการกองทุนเมืองมีการบริหารจัดการเชิงแนวราบสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกคน ขั้นที่ 4 สรุปบทเรียนสร้างการเรียนรู้ มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และขั้นที่ 5 ขยายผลและการสร้างเครือข่าย มีการขยายผลการดำเนินงานกองทุนไปยังเครือข่ายองค์กรชุมชน จนเกิดการเชื่อมโยงขยายผลเรื่องการดำเนินงานกองทุนที่เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ : พัฒนาการของกองทุนเมือง กองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัย กองทุนเมือง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Abstract

The objectives of this research are (1) to study the formation and development of city fund in the northeast of Thailand : a case study of a housing development fund Chum Phae. (2) study the management process. (3) study the support from various networks that influence fund implementation. (4) obstacles and recommendations for improving the development and management of city fund in northeastern Thailand.

The formation and development of the Housing Development Fund Chum Phae from Step 1 to a visibility common problem. Awareness and participation. Step 2 Creating the confidence to create a joint venture. Step 3 operating the city funds, has managed to create a horizontal participation from everyone. Step 4 summarizes lessons and mark to a learning forum continued. Step 5 extended and network building. Performance Fund has expanded to a network of community organizations.

Keywords : Development of City Funds, Housing Development Fund, Capital Cities in the Northeast

บทนำ

การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของคนเป็นสิ่งที่หลายประเทศต่างให้ความสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องการแก้ไขปัญหาความยากจน เครื่องมือหนึ่งที่หลายประเทศมักนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาความยากจนดังกล่าว คือ การจัดตั้งกองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการพัฒนาและส่งเสริมระบบการเงินระดับฐานรากซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน สาเหตุจากการที่ประชาชนบางส่วนยังเข้าไม่ถึงบริการทางการเงินเชิงพาณิชย์ในระบบ ไม่มีรายได้เพียงพอ และไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ประกอบกับไม่มีสถาบันการเงินตั้งอยู่ในชนบทหรือมีจำนวนน้อย ส่งผลให้ต้องกู้เงินจากระบบและเกิดหนี้สินพอกพูนตามมา ประชาชนที่ไม่สามารถเข้าถึงการบริการทางการเงินบางส่วนจึงได้รวมกลุ่มกันจัดตั้งองค์กรการเงินในระดับฐานรากขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งทุน และเป็นตัวกลางทางการเงินให้กับชุมชนซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสให้สมาชิกในชุมชนได้เข้าถึงแหล่งทุนที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตมากขึ้น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นในปี 2543 ตามพระราชบัญญัติกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พอช. มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนและการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชน คือ 1) สินเชื่อเพื่อการพัฒนา ซึ่งเป็นการสนับสนุนสินเชื่อแก่องค์กรชุมชนวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในกระบวนการพึ่งตนเองของชุมชน และพัฒนากระบวนการทางการเงินของชุมชนให้เข้มแข็ง 2) โครงการบ้านมั่นคง ซึ่งเริ่มดำเนินโครงการเมื่อปี 2546 เพื่อพัฒนาความมั่นคงในที่ดินและที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในเมือง โดยเฉพาะ ผู้อาศัยในชุมชนแออัด และชุมชนบุกรุกทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ชุมชนมีสวัสดิการภายในชุมชน และบริหารจัดการกันเองภายในชุมชน โดยมีกองทุนมาจาก (1) การออมของสมาชิก (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) เงินสมทบจากรัฐบาล ทั้งนี้ รัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดสวัสดิการชุมชนจำนวน 727.3 ล้านบาท ในปี 2553 และต่อมาในปี 2554 ได้อนุมัติงบประมาณ 800 ล้านบาท เพื่อส่งเสริมการดำเนินโครงการสวัสดิการชุมชนอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงาน ณ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนให้องค์กรชุมชนมีความเข้มแข็งยั่งยืน สามารถจัดการตนเองได้ จึงมีความสนใจศึกษากองทุนเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมุ่งเน้นในด้านการก่อเกิด พัฒนาการและการบริหารจัดการกองทุนเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีศึกษากองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาการก่อเกิดและพัฒนากองทุนเมือง กรณีศึกษากองทุนเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2) เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการกองทุนเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 3) เพื่อศึกษาการสนับสนุนของเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีต่อการดำเนินงานกองทุนเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 4) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะรวมถึงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดนำในการศึกษา ประกอบด้วย กระบวนการก่อเกิดและพัฒนากองทุนเมือง โดยใช้แนวทางการศึกษาจากการสรุปแนวคิดการจัดตั้งกองทุนเมืองจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน [1] สุพรรณิ ไชยอำพร [2] อิดารัตน์ คิมกระโทก [3] โดยสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการก่อเกิดพัฒนาการและการบริหารจัดการกองทุนเมืองนั้นมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ 1) มองเห็นปัญหาร่วม และเกิดความตระหนักร่วม 2) ขั้นการสร้างความมั่นใจในการสร้างทุน 3) ขั้นปฏิบัติการกองทุนเมือง บริหารจัดการเชิงแนวราบสร้างการมีส่วนร่วมทุกคนเป็นเจ้าของ 4) สรุปบทเรียนสร้างการเรียนรู้ และ 5) สร้างเครือข่ายและขยายผลจากการกระบวนการดังกล่าว สามารถสรุปเป็นแนวคิดการบริหารจัดการกองทุนเมืองโดยอาศัยแนวคิดและกระบวนการจัดการหลักของกองทุนเมืองชุมแพ อันประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การมองเห็นปัญหาร่วม และเกิดความตระหนักร่วม

- 1) การที่ชุมชนมองเห็นปัญหาร่วมกัน
- 2) เกิดความตระหนักร่วมที่จะต้องการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน
- 3) ทำความเข้าใจเรื่องการเกิด การบริหาร และประโยชน์ของกองทุน

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างความมั่นใจในการสร้างทุน

- 1) สร้างความชัดเจนในการมีกฎกติกา มีความโปร่งใส
- 2) ทำให้สมาชิกมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ
- 3) มีความมั่นใจและเกิดการเรียนรู้เพิ่ม
- 4) มีอิสระในการคิดและดำเนินการเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับกองทุน

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการกองทุนเมือง

- 1) บริหารจัดการเชิงแนวราบสร้างการมีส่วนร่วมทุกคนเป็นเจ้าของ
- 2) มีกฎระเบียบที่ยืดหยุ่นแต่มีความเป็นมาตรฐานไม่เป็นทางการทำ
- 3) ให้ชาวบ้านสามารถเข้าถึงกองทุน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
- 4) สร้างสถานภาพกองทุนให้ถูกต้องตามกฎหมาย
- 5) มีการบริหารจัดการที่เกิดประโยชน์กับสมาชิกอย่างสูงสุด

ขั้นที่ 4 สรุปบทเรียนสร้างการเรียนรู้

- 1) มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งด้านฝีมือและความคิด
- 2) มีการจัดการอย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ 5 สร้างเครือข่ายและขยายผล

- 1) การขยายผลการดำเนินงานกองทุนไปยังเครือข่ายองค์กรชุมชน
- 2) เกิดการเชื่อมโยงขยายผลเรื่องการดำเนินงานกองทุนที่เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

ดังรายละเอียดในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงการก่อเกิด พัฒนาการและการบริหารจัดการกองทุนเมือง
แหล่งที่มา : พัฒนาโดยผู้วิจัย, 2557

ระเบียบวิธีการศึกษา

พื้นที่เป้าหมายในการศึกษา คือ กองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ ตั้งอยู่ ณ ชุมชนบ้านร่มเย็น เทศบาลเมืองชุมแพ อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กรรมการ สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกองทุนเมืองชุมแพ ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลหลักสำคัญ จำนวน 15 คน ได้แก่

1. คณะกรรมการดำเนินการกองทุนระดับชาติผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับกองทุน จำนวน 1 คน

2. คณะกรรมการดำเนินการกองทุนเมืองชุมแพ ที่ปฏิบัติหน้าที่มาอย่างน้อย 1 ปี จำนวน 5 คน

3. สมาชิกกองทุนเมืองซึ่งเป็นสมาชิกมาไม่น้อยกว่า 1 ปีจำนวน 7 คน

4. ผู้นำตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเมืองชุมแพโดยตรง จำนวน 2 คน

วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถามไปพร้อมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาจำแนกหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิเคราะห์ตามหลักตรรกะ (Logic) เทียบเคียงกับแนวคิดทฤษฎีควบคุมบริบท (Context)

ผลการศึกษา

1. การก่อเกิดและพัฒนาการกองทุนเมือง

เมืองชุมแพนั้นเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจและอุตสาหกรรม มีโรงงานทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ อยู่ห่างจากตัวเมืองขอนแก่น 82 กิโลเมตร ด้วยความเจริญทำให้ผู้คนโยกย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่เมือง จนเกิดปัญหาด้านที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่หลายฝ่ายได้ร่วมมือกันแก้ไข แม่ฮ่อง รวยสูงเนิน ประธานกองทุนเพื่อที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ ให้ข้อมูลว่า แต่เดิมเทศบาลเมืองชุมแพ มีชุมชนแออัดมากถึง 25 ชุมชน ประมาณ 10,400 ครัวเรือน อาศัยอยู่ในที่ดินของราชพัสดุ ที่ดินเอกชน สภาพความเป็นอยู่แออัด ทึบโทรม ไม่มีความมั่นคงในการอยู่อาศัย ชุมชนประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย จำเป็นต้องเช่าบ้านที่เป็นห้องแถวไม้เล็ก ๆ พอได้นอนให้หายเหนื่อยจากการทำงาน ต่อมาเจ้าของบ้านเช่ารื้อบ้านเพื่อสร้างตึก ทำให้ค่าเช่ามีราคาแพง จึงชวนกันยึดที่ดินว่างเปล่าสร้างที่อยู่อาศัย จนกระทั่ง ปี 2546 รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย จึงได้ดำเนินโครงการบ้านมั่นคงขึ้น โดยทางเทศบาลเมืองชุมแพได้ร่วมกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จัดหาที่ดินว่างเปล่าที่ดินราชพัสดุ เพื่อให้ชุมชนได้ดำเนินการเช่าที่ดินเหล่านี้จากกรมธนารักษ์ ซึ่งได้ดำเนินการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา

และจากการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยพบว่ามีจำนวนผู้เดือดร้อนทั้งสิ้น 18 ชุมชน จำนวน 1,076 ครัวเรือน ซึ่งได้รับการแก้ไขด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านมั่นคงแล้ว 8 ชุมชน 8 โครงการ จำนวน 395 ครัวเรือน ถือได้ว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจล่าสุดก็ยังพบว่า ยังมีประชากรที่มีรายได้น้อยที่ต้องการมีบ้านของตนเองอีกเกือบ 600 ราย การดำเนินโครงการบ้านมั่นคงโครงการ 9 จึงเกิดขึ้น และดำเนินการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยอย่างต่อเนื่อง

เนื่องจากโครงการบ้านมั่นคงดังกล่าวมีระเบียบเงื่อนไขบางประการที่ทำให้พี่น้องในพื้นที่ยังเข้าไม่ถึงแหล่งทุนและเข้าร่วมโครงการได้ บวกกับการที่ชาวบ้านคิดว่าหากงบประมาณของ พอช. หมดลง จะมีแนวทางในการดำเนินงานต่อไปอย่างไร จึงมีการประสานกรรมการในโครงการในชุมชนมาร่วมกันแก้ปัญหาคนไม่มีบ้าน และไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ หากสามารถทำได้จะทำให้ช่วยแก้ไขปัญหาผู้ที่เดือดร้อนที่อยู่นอกโครงการได้ จากนั้นมาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพขึ้น ในปี 2552 เป็นต้นมา ซึ่งมีการร่วมมือกันระหว่างผู้คนในชุมชนและหลาย ๆ ฝ่ายเพื่อสร้างชุมชนใหม่ ที่มีการออกแบบ วางผังชุมชนร่วมกัน ขั้นตอนการวางผังแปลงบ้าน มีชาวบ้าน สถาปนิก พอช. นายช่างเทศบาลเป็นผู้ออกแบบตามความต้องการของชาวบ้าน ราคาก่อสร้างจะต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของชุมชน โดยดูจากเงินออม รายได้เป็นหลัก ส่วนการเช่าที่ดินหรือซื้อที่ดิน เทศบาล และ พอช. จะเข้ามาช่วย ทั้งการประสาน เปรียบเทียบราคาซื้อขาย จากฐานความคิดบ้านมั่นคงเมืองชุมแพ ชุมชนก็ได้มีการรวมตัวกันจัดตั้งคณะกรรมการบ้านมั่นคงเมืองชุมแพ ซึ่งจะมีบทบาทในการจัดการบ้านมั่นคง และจัดความสัมพันธ์ของสมาชิก มีการขยายแนวคิดไปสู่การออมเพื่อสวัสดิการ การส่งเสริมอาชีพ การจัดกิจกรรมในชุมชน การจัดการเรียนรู้ให้แก่คนในชุมชน และผู้ที่เข้ามาเรียนรู้ จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัย

กองทุนดังกล่าว ต้องการให้เกิด “การสร้างทุนชุมชน” หรือ “เงินทุน” มุ่งให้ความช่วยเหลือ 3 ด้าน หลัก ๆ คือ ด้านอาชีพ สวัสดิการที่ให้ความช่วยเหลือทั้งเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส และด้านการปลดหนี้ในระบบ และการออม

การให้ความช่วยเหลือทั้งสามด้าน หวังผลที่คาดว่าจะได้รับคือ เมื่อเครือข่ายภาคประชาชนมีการดำเนินการตั้งกองทุนฯ ขึ้นมาแล้ว กองทุนฯ จะเป็นสื่อกลางเชื่อมโยงการพัฒนาเชิงบูรณาการ สร้างโอกาสให้ชุมชนเข้าถึงแหล่งทุนได้โดยง่าย สามารถแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยได้อย่างยั่งยืน มีสวัสดิการอย่างทั่วถึง และสิ่งสำคัญที่สุด คือ ชุมชนจะเป็นชุมชนเป็นสังคมที่นำอยู่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และสมัครสมานสามัคคี

ขั้นตอนและกระบวนการขับเคลื่อนจนเกิดเป็นกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ จึงมีลักษณะกระบวนการที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อผลประโยชน์ของคนในชุมชน แก้ไขปัญหาคนในชุมชน โดยเริ่มจากคนในชุมชนเอง ซึ่งขั้นตอนและกระบวนการขับเคลื่อนจนเกิดเป็นกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ สามารถอธิบายได้โดยการนำแนวคิดร่วมกระบวนการก่อเกิดและพัฒนากองทุนเมือง ใช้แนวทางการศึกษาจากการสรุปแนวคิดการจัดตั้งกองทุนเมืองจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน [1-3] สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการก่อเกิดพัฒนาการและการบริหารจัดการกองทุนเมืองนั้นมีทั้งหมด 5 ขั้นตอนคือ 1) มองเห็นปัญหาร่วมและเกิดความตระหนักร่วม 2) ขั้นการสร้างความมั่นใจในการสร้างทุน 3) ขั้นปฏิบัติการกองทุนเมือง บริหารจัดการเชิงแนวราบสร้างการมีส่วนร่วม ทุกคนเป็นเจ้าของ 4) สรุปบทเรียนสร้างการเรียนรู้ และ 5) สร้างเครือข่ายและขยายผล จากการกระบวนการดังกล่าว สามารถสรุปเป็นแนวคิดการบริหารจัดการกองทุนเมือง โดยอาศัยแนวคิดและกระบวนการจัดการหลักของกองทุนเมืองชุมแพ อันประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การมองเห็นปัญหาร่วม และเกิดความตระหนักร่วม เป็นขั้นตอนที่ทำให้คนในชุมชนมองเห็นปัญหาร่วมกัน เกิดความตระหนักร่วมที่จะต้องการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน และมีการทำความเข้าใจเรื่องการเกิด การบริหาร และประโยชน์ของกองทุน ประกอบด้วย การประชุมเพื่อทำความเข้าใจปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยร่วมกัน การขอทุนสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การเสนอเรื่องให้เทศบาลรับรู้และดำเนินการสำรวจข้อมูลผู้ยากไร้ที่อยู่อาศัย และการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้รับรู้ร่วมกันถึงแนวทางการสร้างกองทุน

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างความมั่นใจในการสร้างทุนร่วม เป็นขั้นตอนของการสร้างความชัดเจนในการมีกฎกติกาที่มีความโปร่งใสในการบริหารจัดการ ทำให้สมาชิกมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีความมั่นใจและเกิดการเรียนรู้เพิ่ม และมีอิสระในการคิดและดำเนินการเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับกองทุน ได้แก่ คณะกรรมการมาจากตัวแทนของกลุ่มที่มีอยู่ในชุมชนเดิม สมาชิกทุกคนมีสิทธิในการวางกฎ ระเบียบกองทุน สมาชิกทุกคนสามารถเสนอปรับแก้ระเบียบ ตามความจำเป็นและเหมาะสมได้ และมีการเปิดเผยข้อมูลกองทุนอย่างสม่ำเสมอด้วยตัวกองทุนการบริหารจัดการกองทุนเมืองนั้นเน้นการกระจายอำนาจไปยังประธานกลุ่มออมทรัพย์ย่อยที่ร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุนเปรียบเสมือนตัวแทนสมาชิกของแต่ละกลุ่ม ดังนั้น การบริหารจัดการจึงเป็นไปแบบแนวราบ คือ ทุกส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มีการเปิดเผยข้อมูลในทุกด้านให้สมาชิกทุกฝ่ายได้รับรู้ ดังนั้น ความเชื่อมั่นในตัวกองทุนจึงเกิดขึ้น เมื่อมีประเด็นปัญหาเกิดขึ้นได้จัดทำเป็นวาระเพื่อเสนอในที่ประชุม

ทุกฝ่ายทุกส่วนมักร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อหาทางออกและวางแผนแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงเป็นที่มาจากคำกล่าวของ สาโรจน์ สนั่นเมือง เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองชุมแพ ที่กล่าวว่า “เกิดปัญหา คิดไม่ออก บอกกองทุน”

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการกองทุนเมือง สำหรับการบริหารจัดการกองทุนฯ นั้น เพื่อความ โปร่งใสและยึดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทางคณะกรรมการเมืองและเครือข่าย ได้ร่วมกัน กำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ที่มีจำนวนทั้งสิ้น 5 คน บทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ คือ ดูแล เก็บรักษา เบิกจ่ายตามระเบียบหรือกรรมการ เมืองอนุมัติ เสนอแนวทาง/หลักเกณฑ์ ระเบียบในการบริหารจัดการกองทุน ทำนิติกรรม สัญญาการกู้เงิน รายงานสถานะกองทุนต่อกรรมการเมืองทุกเดือน ประสานภาคีหรือ องค์กรอื่น ๆ เพื่อให้กองทุนเติบโตอย่างยั่งยืน และเพื่อดูแลความเสี่ยงให้สมาชิกภายใน ชุมชน บริหารจัดการเชิงแนวราบสร้างการมีส่วนร่วมที่ทุกคนเป็นเจ้าของมีกฎระเบียบที่ ยึดหยุ่น ไม่เป็นทางการมีความเป็นมาตรฐานทำให้แล้วชาวบ้านสามารถเข้าถึงกองทุนและ ส่วนร่วมในการบริหารจัดการ สร้างสถานภาพกองทุนให้ถูกต้องตามกฎหมาย และมีการ บริหารจัดการที่เกิดประโยชน์กับสมาชิกอย่างสูงสุด มีการจัดตั้งกรรมการ และกฎระเบียบ โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม โดยกฎระเบียบไม่มีการรองรับที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่มี การรับรองจากสมาชิกกองทุนด้วยตนเอง มีการบริหารจัดการที่เกิดประโยชน์กับสมาชิก ตามระเบียบที่กำหนดไว้ และสมาชิกทุกคนมีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วมกัน

ขั้นที่ 4 สรุปบทเรียนสร้างการเรียนรู้ มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องเพื่อ ให้เกิดการพัฒนาทั้งด้านฝีมือและความคิด รวมทั้งมีการจัดการอย่างต่อเนื่อง มีการประชุม ประจำเดือนเพื่อรายงานผลการดำเนินงานกองทุนต่อกรรมการเมือง เสนอวาระเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวทีประชุมร่วมกันทุกเดือน สรุปบทเรียนของกองทุนแต่ละประเภท และแจ้งเวียนให้คนในชุมชนทราบและใช้สำหรับนำเสนอผู้ที่สนใจ หรือหน่วยงานภายนอก ที่เข้ามาเรียนรู้เรื่องการบริหารกองทุน

ขั้นที่ 5 ขยายผลและการสร้างเครือข่าย มีการขยายผลการดำเนินงานกองทุน ไปยังเครือข่ายองค์กรชุมชน จนเกิดการเชื่อมโยงขยายผลเรื่องการดำเนินงานกองทุนที่เกิด ผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม การสร้างเครือข่ายมากกว่า 35 ชุมชน แต่ไม่ได้มีการเชื่อมโยง เครือข่าย เนื่องจากการเชื่อมโยงนั้นมีความเป็นไปได้ยาก เพราะประสบการณ์ที่ผ่านมา การ เชื่อมโยงกลุ่มภายในชุมชนยังต้องอาศัยระยะเวลาในการดึงกลุ่มต่าง ๆ ให้เข้ามาเห็นความ สำคัญและร่วมดำเนินการโดยใช้เวลานานพอสมควร

2. การบริหารจัดการกองทุนเมือง

1) การนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหาร

ในการบริหารจัดการกองทุนมักให้ความสำคัญกับเรื่องการวางแผนการทำงานมากที่สุดโดยประธานกองทุนจะทำหน้าที่เป็นผู้เริ่มดำเนินการพูดคุยกับกรรมการและสมาชิกกลุ่มขอความเห็นจากทุกส่วนและวางแผนการทำงานร่วมกัน ในเรื่องการจัดการคนนั้นจะแบ่งบทบาทหน้าที่ตามศักยภาพและความเหมาะสมของแต่ละคน ทั้งนี้กองทุนได้มีการจ้างพนักงานประจำซึ่งเป็นพนักงานบัญชี 2 คน ๆ ละ 8,000 บาทต่อเดือน เพื่อทำงานกองทุน โดยค่าใช้จ่ายเฉลี่ยกันแต่ละชุมชน ส่วนของการขึ้นหรือส่งการนั้นจะเป็นการขึ้นหรือการปลูกฝังอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อส่วนรวมและการเสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าเป็นการสั่งการ และส่วนสุดท้ายเรื่องการควบคุมนั้นจะเป็นลักษณะของการติดตามประเมินผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามที่เป้าหมายหรือแผนการที่วางไว้ตั้งแต่ต้นหรือไม่ โดยการรายงานผลการดำเนินงานของกองทุนต่อกรรมการเมืองเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าในทุกเดือน

2) การบริหารอย่างมีส่วนร่วมของสมาชิก ในการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิก มีการร่วมมือโดยนำทรัพยากรเงินมาลงทุนร่วมกัน คิดแนวทางการบริหารจัดการร่วมกัน วางเป้าหมายการดำเนินงานกองทุน และดำเนินการตามแผนจนกว่าจะเกิดความสำเร็จ

3) การบริหารจัดการแบบยืดหยุ่น แต่เปิดเผยโปร่งใส

มีการบริหารจัดการกองทุนแบบยืดหยุ่นโปร่งใส ทำงานแบบค่อยเป็นค่อยไป มีการลองผิดลองถูก แต่เปิดเผยข้อมูลทุกขั้นตอนให้สมาชิกทุกฝ่ายได้รับรู้ รับทราบร่วมกัน เมื่อกระทำการใด ๆ แล้วสามารถตรวจสอบได้ทุกเมื่อ

4) การบริหารแนวราบ ที่ทำให้ชุมชนและคนรู้สึกมีพลัง รู้สึกมั่นใจ

ในการบริหารงานแนวราบ ที่มาจากการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น ทำให้สมาชิกในชุมชนมีความมั่นใจคนภายนอกเมื่อเข้ามาศึกษาเรียนรู้แล้วก็เกิดความรู้สึกประทับใจ และต้องการนำบทเรียนที่มีกลับไปใช้ในพื้นที่ของตนเอง แสดงว่างานที่ดำเนินงานมานั้นมีประสิทธิภาพ คนในชุมชนเองก็รู้สึกภาคภูมิใจ และเกิดพลังในการทำงานมากยิ่งขึ้น

5) การบริหารจัดการที่สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและสมาชิก

การบริหารจัดการชุมชนที่เข้มแข็งในชุมชน และสมาชิกเกิดความมั่นใจในกองทุน เกิดความสบายใจในการทำงาน เพราะการทำงานมีความโปร่งใส ทำให้สามารถรวมบุคลากรคนทำงานได้ ความเข้มแข็งและสามัคคีกัน มีเป้าหมายตรงกัน หัวใจสำคัญ

คือ มีท้องถิ่นหนุนเสริม มีผู้นำที่พูดจริง ทำจริง มีความเชื่อมั่นงานด้านพัฒนา ต้องสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้น ศรัทธาในงาน ในคนทำงาน ส่วนหนึ่งนั้นมาจากการออกแบบโปรแกรมของ พอช. ที่ให้ชาวบ้านคิดต่อยอดได้

3. การสนับสนุนของเครือข่ายและภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีต่อกองทุน

หน่วยงานที่เข้ามาสนับสนุนกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพนั้น มีหน่วยงานที่เข้ามาให้การสนับสนุน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เทศบาลเมืองชุมแพ มูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย (ACHR) รัฐบาล มหาวิทยาลัย โดยสิ่งที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นงบประมาณ เพราะสามารถนำมาบริหารจัดการ และจัดสรรได้อย่างสะดวกและมีการสนับสนุนความรู้วิชาการ การให้คำชี้แนะ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานกองทุน ในส่วนของบุคลากรจะเข้ามาสนับสนุนในเรื่องของการร่วมวางแผนการจัดการความรู้และการจัดการกับข้อมูลที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ จากนั้นการสนับสนุนสถานที่จะเป็นการประชุมหารือร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ วัสดุอุปกรณ์ ปริมาณที่ได้รับการสนับสนุนในรูปของจาก ACHR มากที่สุดจำนวน 1,090,000 บาท เทศบาลเมืองชุมแพ จำนวน 302,949 บาท ส่วนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน 20,000 บาท โดยสนับสนุนผ่านโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งเป็นกองทุนย่อยที่อยู่ภายใต้ร่มของกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัย สำหรับความถี่ของการได้รับการสนับสนุนกองทุนเมืองพบว่าได้รับจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ปี 2552 จำนวน 1 ครั้ง เทศบาลเมืองชุมแพ ปี 2552 จำนวน 1 ครั้ง ACHR ปี 2552 และ 2555 จำนวน 2 ครั้ง เงินที่ได้รับจากสมาชิกได้รับทุกเดือน ทุกปี จากรัฐบาล ทุกวัน วันละ 1 บาท ต่อ 1 คน ส่วนความต่อเนื่องของการได้รับการสนับสนุนกองทุนเมือง ได้รับจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเพียงครั้งเดียว เทศบาลเมืองชุมแพ จำนวน 2 ครั้ง ACHR จำนวน 2 ครั้ง เงินที่ได้รับจากสมาชิก ทุกเดือนต่อเนื่อง และแนวโน้มของการได้รับสนับสนุนกองทุนเมืองจะได้รับจากสมาชิกอย่างต่อเนื่อง และอาจจะได้รับจากเทศบาลเมืองชุมแพต่อไปในการบริหารจัดการกองทุน

สรุปได้ว่าการสนับสนุนของเครือข่ายและภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีต่อกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพนั้น มีหลายภาคส่วนและมีบทบาทในการสนับสนุนที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ การสนับสนุนทางด้านวัตถุ คือการสนับสนุนงบประมาณ การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ คือ การได้รับความไว้วางใจจากสมาชิก และการสร้างความเชื่อมั่นจากหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เข้ามาศึกษาหาความรู้ นอกจากนี้ ยังได้รับการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารเทคนิควิธีการทำงานจากหน่วยงาน เช่น มหาวิทยาลัย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เทศบาลซึ่งช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางการทำงานการบริหารจัดการกองทุนได้อย่างเป็นระบบและมีความเข้มแข็งจนถึงปัจจุบันนี้

4. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุนเมือง

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการกองทุน มีประเด็นที่ถูกนำมาเสนอ ทั้งในด้านบุคคลและด้านการดำเนินการ ดังนี้

ปัญหาอุปสรรคด้านบุคคล

1) การสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานกองทุนระหว่างผู้นำกับคนจำนวนมากให้เข้าใจตรงกันเป็นเรื่องยาก เนื่องจากการบริหารจัดการกองทุนอยู่ในรูปคณะกรรมการ และมีตัวแทนแต่ละกลุ่มเข้ามาเป็นตัวแทนคณะกรรมการและนำกลับไปสื่อสารให้สมาชิกแต่ละกลุ่มเข้าใจ ในการสื่อสารนั้นอาจจะทำให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

2) สมาชิกกองทุนไม่เข้าใจในกฎระเบียบต่าง ๆ ในช่วงแรก ทำให้กั้งวลในการทำงาน

ปัญหาอุปสรรคด้านการดำเนินการ

1) งบประมาณของกองทุนมีจำนวนไม่มาก แต่แผนการดำเนินงานมีหลายแผนทำให้งบประมาณและแผนการดำเนินงานไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร

2) โครงสร้างหรือระเบียบการบริหารจัดการกองทุน กองทุนมีอยู่กำจัดในบางเรื่อง ทำให้ทำงานได้ค่อนข้างยาก แต่ก็สามารถยืดหยุ่น แก้ไขปรับเปลี่ยนได้ ทั้งนี้ต้องอาศัยเวลาในการเสนอปรับแก้

5. แนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานกองทุนเมือง

1) ควรมีกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกกองทุนได้ร่วมกิจกรรมกันมากขึ้น เป็นการสร้างความสัมพันธ์และสร้างความเชื่อมั่นในกองทุน

2) สร้างความเชื่อถือให้เกิดกับกองทุนให้มากขึ้น เพื่อให้มีหน่วยงานเข้ามาสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ให้กองทุนมีความเข้มแข็ง

3) ปัญหาเชิงโครงสร้างต้องดำเนินการแก้ไขโดยการประชุมทุกครั้งต้องให้ครบองค์ประชุม

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกองทุนเมือง

1) สมาชิกต้องมีความสามัคคี ความเสียสละ ความร่วมมือ และสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นในชุมชน

2) งบประมาณในส่วนของการบริหารจัดการจะต้องเสนอขอรับการสนับสนุนจากเทศบาล

3) ต้องให้กองทุนเป็นตัวหนุนเสริมให้เกิดการสร้างอาชีพและรายได้ เพื่อให้เพียงพอต่อการชำระหนี้

4) หากมีแหล่งเงินให้การสนับสนุน จะเป็นหลักประกันว่าลูกหลานมีบ้านอยู่

6.2 ข้อเสนอสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำเอาข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ต่อ เน้นเรื่องการประสานและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุน การบริหารจัดการกองทุน

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและถอดบทเรียนเพื่อนำไปขยายผลต่อในพื้นที่อื่นโดยปรับประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม

3) สร้างความเข้มแข็งโดยการหนุนเสริมกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมชนจนเกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน สามารถจัดการกองทุนได้ด้วยตนเองโดยไม่มีการสนับสนุนจากหน่วยงานใดในท้ายที่สุด

6.3 ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการวิจัย

1) ควรศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการก่อเกิดพัฒนาการกองทุนเมืองในแต่ละพื้นที่ จะทำให้มองเห็นกระบวนการก่อเกิดและพัฒนาการกองทุนที่มีความแตกต่างหลากหลายตามบริบทที่ต่างกันออกไป เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม

2) ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมการขับเคลื่อนให้เกิดการบริหารจัดการกองทุนเมืองที่ประสบความสำเร็จจนเกิดความยั่งยืนทางสวัสดิการสังคม

การสรุป วิเคราะห์ผล

หากวิเคราะห์การก่อเกิดพัฒนาการและการบริหารจัดการกองทุนเมือง กรณีศึกษากองทุนเมืองชุมแพ โดยเทียบเคียงกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษามานี้ สามารถอธิบายได้ดังนี้

การก่อเกิดพัฒนาการและการบริหารจัดการกองทุนเมือง ได้เป็นไปตามรูปแบบที่ผู้ศึกษาใช้ในการวิเคราะห์ แนวคิดการจัดตั้งกองทุนเมืองจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน [1] สุพรรณิ ไชยอำพร [2] จิตารัตน์ คิมกระโทก [3] สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการก่อเกิดพัฒนาการและการบริหารจัดการกองทุนเมือง นั้นมีทั้งหมด 5 ขั้นตอนคือ

1) มองเห็นปัญหาร่วม และเกิดความตระหนักร่วม 2) ขั้นการสร้างความมั่นใจในการสร้างทุน
3) ขั้นปฏิบัติการกองทุนเมือง บริหารจัดการเชิงแนวราบสร้างการมีส่วนร่วม ทุกคน
เป็นเจ้าของ 4) สรุบบทเรียนสร้างการเรียนรู้ และ 5) สร้างเครือข่ายและขยายผล
จากกระบวนการดังกล่าว สามารถสรุปเป็นแนวคิดการบริหารจัดการกองทุนเมือง
โดยอาศัยแนวคิดและกระบวนการจัดการหลักของกองทุนเมืองชุมแพ

หากวิเคราะห์ในรายละเอียด พบว่ากองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัย เมืองชุมแพ มีความ
คล้ายคลึงกับกระบวนการขับเคลื่อนของสถาบันพัฒนาองค์กรมากที่สุด เนื่องจากสถาบัน
ดังกล่าวเป็นสถาบันที่จุดประกายการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชนในเบื้องต้นโดยการ
สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการ ทำให้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางาน
ต่อไปได้ ส่วนแนวคิดของท่านอื่นก็มีความคล้ายคลึงกันบ้าง และกระบวนการขับเคลื่อนใน
การพยายามต่อยอดการพัฒนากระบวนการ ได้แก่ แนวคิดปรัชญาการพัฒนาในระดับ
ปฏิบัติการ [2] ในขั้นที่ 5 คือความพยายามพึ่งตนเอง มีประโยชน์โดยตรงที่ทำให้คน
สามารถคิดเอง ทำเอง จัดการกับปัญหาของตนเองได้ โดยไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม และ
ทำให้เกิดการเติบโตตามลำดับ มีพัฒนาการ ไม่ตกอยู่ในความหวาดกลัว คิดเป็น ทำเป็น
และแก้ปัญหาด้วยตัวเราเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งผู้อื่น อันจะส่งผลทำให้คนไม่ละทิ้งถิ่น
สามารถนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพ
ก็มีเป้าหมายในระยะยาวที่ต้องการเห็นคนในชุมชนพึ่งตนเองเช่นเดียวกัน และคล้ายคลึง
กับกระบวนการขับเคลื่อนที่มีต่อของชุมชน [2] สวัสดิการชุมชน ใน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1
รับทราบปัญหาและมีความตระหนักร่วม ขั้นที่ 2 ปฏิบัติสวัสดิการชุมชน เป็นขั้นตอนการ
ดำเนินงานของกลุ่มสวัสดิการชุมชน และขั้นที่ 4 ขยายผลและสร้างเครือข่าย

ในส่วนของการสนับสนุนของภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมือง
ชุมแพนั้น มีความสอดคล้องกับประเภทของการสนับสนุนที่สรุปจาก [5] และ [6] ว่าประเภท
ของการสนับสนุนกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพมีดังนี้

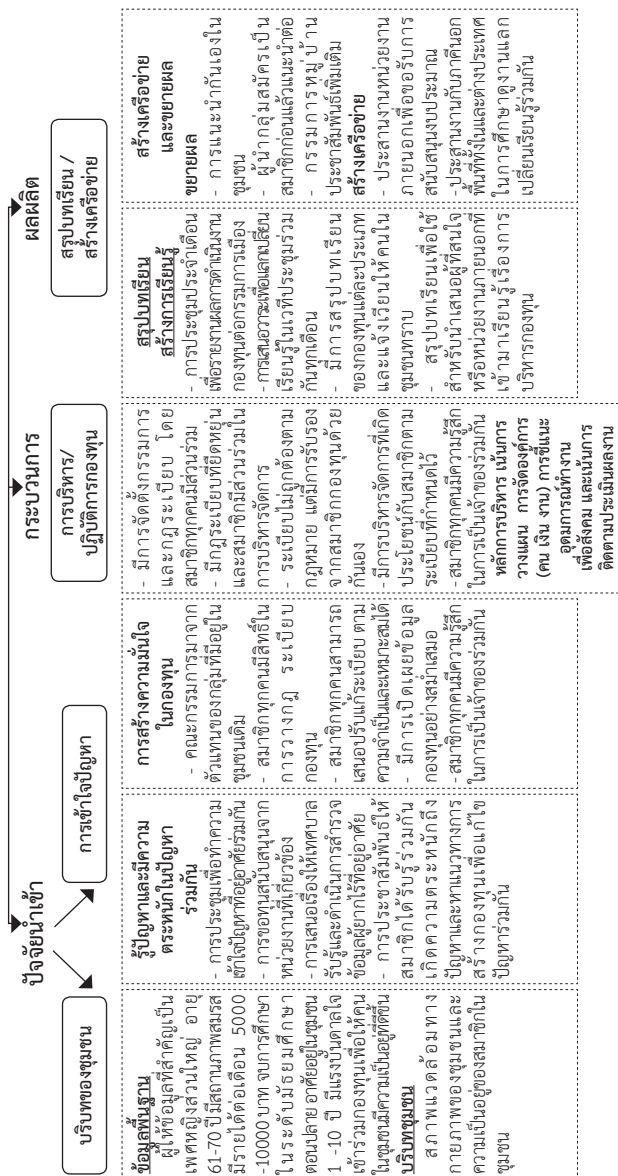
1) การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ (Emotional Support) เช่น การให้ความผูกพัน
ความพอใจ ความไว้วางใจ การยอมรับนับถือ

2) การสนับสนุนทางด้านวัตถุ (Tangible Support) เช่น การให้ความช่วยเหลือ
ด้านสิ่งของ เงินทอง แรงงาน และเวลา

3) การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Support) คือ ให้
ข้อมูลและข่าวสารที่ถูกต้อง และการให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา

การสนับสนุนของเครือข่ายและภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีต่อกองทุนพัฒนาที่อยู่อาศัยเมืองชุมแพนั้น หลายภาคส่วนและมีบทบาทในการสนับสนุนที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ การสนับสนุนทางด้านวัตถุ คือ การสนับสนุนงบประมาณ การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ คือ การได้รับความไว้วางใจจากสมาชิก และการสร้างความเชื่อมั่นจากหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เข้ามาศึกษาหาความรู้ นอกจากนี้ ยังได้รับการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารเทคนิควิธีการทำงานจากหน่วยงาน เช่น มหาวิทยาลัย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และเทศบาลซึ่งช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางการทำงานการบริหารจัดการกองทุนได้อย่างเป็นระบบ และมีความเข้มแข็งจนถึงปัจจุบันนี้ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ออกแบบตัวแบบการก่อเกิดพัฒนาการและการบริหารจัดการกองทุนเมือง (ดังภาพที่ 2)

การก่อเกิดและพัฒนาการบริหารจัดการการกองทุนเมือง

การสนับสนุนของเครือข่ายและภาคส่วนต่างๆ ที่ติดต่อกองทุนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยแห่งชาติ
เทศบาลเมืองชุมแพ สมาชิกกองทุน มหาวิทยาลัย (งบประมาณ บุคลากร ความรู้ทางวิชาการ การสร้างความเชื่อมั่น ถิ่นอาศัย)

ภาพที่ 2 แสดงสรุปผลการศึกษา แหล่งที่มา : พัฒนาโดยผู้วิจัย, 2557

เอกสารอ้างอิง

- [1] สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. (2555). กองทุนเมือง คลื่นลูกที่สองของการพัฒนา โดยองค์กรชุมชนเป็นแกนหลัก. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลเจียฮั่ว.
- [2] สุพรรณิ ไชยอำพร. (2549). วัฒนธรรมกับการพัฒนา : ศาสตร์ของการพัฒนาในระดับปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [3] จิตารัตน์ คิมกระโทก. (2551). กระบวนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชน : กรณีศึกษา ตำบลสมานฉันท์ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [4] เสาวลักษณ์ สมสุข. (2550). การฟื้นฟู : ยุทธศาสตร์การสร้างทุนในสังคม กรณีศึกษา ตำบลต้นแบบ อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [5] วนิดา วิระกุล. (2534). ความพร้อม ผสส./อสม. ในการดำเนินกิจกรรมประชากรศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [6] เฉลียว โชคนำรุง. (2534). ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคม กับการปรับตัวด้านอัตโนทัศน์ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่รักษาด้วยการทำซี 10 พิธี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.